

Diàleg interreligiós a la secundària

MATTHEW WEINER

DIRECTOR DE PROGRAMES DE L'INTERFAITH CENTER
OF NEW YORK

Fa poc vam rebre una trucada d'una professora de ciències socials de la Brooklyn High School, situada en un barri que havia estat un baluard italià i jueu davant la fugida de famílies blanques de la zona. Ara, aquest centre de secundària catòlic té un alumnat afroamericà i originari del Carib. En el passat, els estudiants procedien del veïnat, però ara la majoria arriba amb autobús des d'altres barris. Només la meitat dels alumnes són catòlics, però la majoria són cristians. Aquests joves, tanmateix, viuen entre jueus hassídics a Crown Heights, on els conflictes racials del passat encara són molt presents, o entre musulmans en un dels barris més pobres de Nova York. "Els estudiants em fan preguntes que no sé contestar", ens va explicar la professora. "No entenen per què els jueus es vesteixen d'aquella manera, o per què no volen parlar amb ells. I jo tampoc no en sé gran cosa". Vam treballar amb l'escola per localitzar dirigents religiosos d'aquestes comunitats que poguessin anar a parlar amb l'alumnat. "La majoria d'aquests joves mai no ha parlat amb una persona de la comunitat hassídica", va dir la professora.

La trobada, amb una quarantena d'estudiants, va tenir lloc a la biblioteca de l'escola. Un rabí va parlar sobre la seva infantesa i adolescència entre cinc germans i germanes. És un noi d'uns vint-i-cinc anys, amb barba rogenca, que va vestit amb pantalons i americana foscos i porta una quipà. Es va fer conseller religiós a l'exèrcit dels Estats Units "Per què portes aquest barret al cap?", li va preguntar un estudiant. "En primer lloc, per reconèixer que som diferents de la comunitat majoritària", va dir el rabí. "Però també el portem per recordar-nos que no som l'autoritat definitiva. Hi ha algú per damunt nostre, que és Déu". Un altre estudiant es va atrevir a més: "Em sembla que no creieu en Jesús, i que encara espereu el messies, oi?". "És veritat", va dir el rabí. "A la terra encara hi ha molts problemes. El messies encara no ha arribat". Però va continuar dient que Maimònides, el gran filòsof medieval jueu, lloava l'islam i el cristianisme per la seva orientació monoteista.

També hi va participar un musulmà nascut a Egipte. "Egipte és a la Banya d'Àfrica, per tant ara sóc afroameri-

cà", va dir davant de les rialles de la classe. Poc després d'arribar a Nova York, es va casar amb una dona italoamericana. "La seva família entén que jo no bec alcohol, i procuren no beure'n quan sóc amb ells", va explicar.

La professora també havia convidat un exalumne de l'escola que havia crescut en una família catòlica i ara és membre d'una megaelglésia evangèlica i tres alumnes, dos de musulmans i un d'hinduista. Un dels musulmans, originari de Ghana, va dir que li resultava difícil ser musulmà en una comunitat amb una altra majoria. Va explicar que havia de pregar cinc cops al dia però a escola no podia. L'egipci li va respondre que el centre li ho hauria de permetre. "Assegurar l'adaptació a les religions és una de les meves tasques, ja parlaré amb els teus professors", va dir. Els professors van somriure. L'estudiant hinduista va explicar que la seva família formava part d'un moviment reformista hindú que subratlla la unitat de Déu i la justícia social. Altres alumnes sabien que ella i l'estudiant musulmà eren parella i van riure quan la noia va dir: "Ningú vol que continuem junts: com sortien els nens?".

Van sorgir preguntes difícils, però va ser un debat obert i amb respostes sinceres. Al final, els estudiants van xerrar amb els participants. Als convidats els hauria agradat tenir més temps per parlar els uns amb els altres. Semblava que aquella trobada en una escola catòlica era una bona oportunitat per al diàleg interreligiós. La professora també va parlar amb els convidats. Tenia interès per aprendre més i volia disposar de contactes locals per si un dels seus estudiants tenia un problema a la seva comunitat. Per ella, l'activitat era un programa educatiu, però també un acte de participació cívica. En el futur, pot conduir a xarxes que creen confiança en temps de problemes. El diàleg interreligiós és, en aquest cas, una eina educativa.

Des del segle XIX, l'Església catòlica ha fet èmfasi en l'educació. Però com es pot desenvolupar una identitat catòlica en un entorn cada vegada més divers i alhora mantenir una relació positiva amb els altres? És la qüestió a què s'enfronten els participants a la trobada, els novaiorquesos i de fet tots els ciutadans. Per començar, cal conèixer els altres per mitjà de la conversa.

Raffaele Timarchi, responsable de l'àrea educativa de l'Interfaith Center of New York, és coautor de l'article.